

Ruigpootuil in 2009

In 2008 had de Ruigpootuil (*Aegolius funereus*) voor het eerst in ruim dertig jaar in Nederland voor nageslacht gezorgd. In het voorjaar van 2009 zijn al vroeg op verschillende locaties in de Drentse bossen roepende Ruigpootuilmannetjes gehoord, dus de verwachtingen waren hooggespannen. Er werden zes territoria bezet door mannetjes. Hoewel die enorm hun best hebben gedaan een vrouwtje te lokken, is het maar drie mannetjes gelukt – blijkbaar is er een mannenoverschot. Van de drie paartjes zijn twee vrouwtjes eieren gaan leggen. Van één nest zijn de vijf eieren geroofd. Uiteindelijk is er dit jaar toch maar één jong geboren en uitgevlogen. Dit jaar was een slecht muizenjaar en dat moet een ongunstige invloed hebben gehad; ook bij de oosterburen viel het broedsucces van de Ruigpootuil tegen. Dat er vele mannetjes zijn gehoord in het vroege voorjaar bevestigt echter dat deze soort definitief in Drenthe is teruggekeerd en kan toeneemen. Pauline Arends, boswachter bij Staatsbosbeheer, constateert dat de uilen tot nu toe voorkeur tonen voor enkele boswachterijen: “Waarschijnlijk zijn die bossen aantrekkelijker, omdat ze gevarieerder en ouder aan het worden zijn; er komen meer spechtenholen waarin de Ruigpootuil kan broeden.”

Oude Waal leeft op

Staatsbosbeheer is sinds 2008 bezig met een uniek experiment bij de Oude Waal dat navolging verdient (bijv. in Rijnstrangen, Kil van Hurwenen en Munnikenland). Winterhoogwater wordt hier vastgehouden achter een zomerkade (oude oeverwal) en kan vervolgens geleidelijk wegzakken. Zo ontstaat een ondiepe overstromingsvlakte zoals die vroeger op grote schaal in het rivierengebied voorkwam. Door het grote voedselaanbod in de vorm van jonge vis en macrofauna zijn er in 2009 vogels teruggekeerd die hier al geruime tijd niet meer gezien zijn. Vastgesteld zijn intussen twee territoria van de Roerdomp (*Botaurus stellaris*) en drie van de Watersnip (*Gallinago gallinago*). Het Woudaapje (*Ixobrychus minutus*) is gezien, ook Grote zilverreiger (*Casmerodius albus*), Ooievaar (*Ciconia ciconia*) en Kwak (*Nycticorax nycticorax*). Eenden zoals Slob-

eend (*Anas clypeata*) en ook Grutto's (*Limosa limosa*) zijn soms aanwezig in grote aantallen. Tot in de latere zomer zullen er groepjes Lepelaar (*Platalea leucorodia*) en Kleine zilverreiger (*Egretta garzetta*) te zien zijn.

Op 10 mei (World Migratory Bird Day) organiseerden de Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen, IVN Rijk van Nijmegen, Flora&Fauna-werkgroep Gelderse Poort en ARK gezamenlijk een publieksdag bij de Oude Waal. De dag was een groot succes, omdat zoveel organisaties en mensen meehielpen –

onder meer met de gratis fiets- en wandelexcursies onder leiding van gidsen met verrekijkers. De waarnemingen die op die dag gedaan zijn werden bijgehouden op een lijst bij het begin- en tevens eindpunt: bovenaan staan Haas, Groene kikker, Ooievaar, Buizerd, Putter en Snoek....

Trilveen met Slank wollegras

Ten noorden van de stad Utrecht zijn in natuurgebied de Westbroekse Zodden begin jaren negentig in het kader van de herinrichting Noorderpark een aantal oude en dichtgegroeide petgaten uitgebaggerd, moerasbos verwijderd en plas-dras-percelen gegraven. De restanten oud trilveen werden daarbij gespaard en maaisel hiervan werd verdeeld over een tot op de minerale bodem afgegraven voormalig agrarisch perceel dat in het voorjaar plas-dras staat. Begin juni werden bij een PKN-excursie in dit gebied in alle bezochte oude trilveenrestanten flinke populaties Slank wollegras (*Eriophorum gracile*) aangetroffen. Deze voor trilveen karakteristieke plant is de afgelopen decennia zeer zeldzaam geworden in Nederland. In de trilvenen groeit Slank wollegras samen met Ronde zegge (*Carex diandra*), Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*) en Wateraardbei (*Comarum palustre*). Ook Veenknikmos (*Bryum pseudotriquetrum*), Gewoon vetmos (*Aneura pinguis*), Elzenmos (*Palavicinia lyellii*), Sparrig veenmos (*Sphagnum teres*), Glanzend veenmos (*Sphagnum subnitens*) en het zeldzame Reuzenpuntmos

(*Calliergon giganteum*) groeien hier. Heel bijzonder is dat het Reuzenpuntmos kapsels had; dat is sinds 1970 niet meer waargenomen. Bijzonder is het voorkomen van het zeer zeldzame Trilveenveenmos (*Sphagnum contortum*); in het plas-dras-perceel op minerale bodem komt deze soort lokaal zelfs tot volledige dominantie.

(foto: Marcel Schrijvers)

Twee witte veldjes, links Veenpluis, rechts Slank wollegras

(foto: Nico de Bruin)

Slank Wollegras in de Westbroekse Zodden